МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Тараса Шевченка ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ **Кафедра програмних систем і технологій**

Дисципліна «**Ймовірнісні основи програмної інженерії**»

Лабораторна робота № 2

Виконав:	Шекера Олександр Валерійович	Перевірила:	Вечерковська Анастасія Сергіївна
Група	ІПЗ-22	Дата перевірки	
Форма навчання	денна	Оцінка	
Спеціальність	121		

2022

Тема: Лінійне перетворення та Графічне зображення даних

Мета: навчитись використовувати на практиці набуті знання про лінійні перетворення та графічне зображення даних.

Завдання:

- 1. Знайдіть Q_1 , Q_3 , P_{90}
- 2. Знайдіть середнє та стандартне відхилення цих оцінок.
- 3. Через незадоволення низькими оцінками викладач вирішив використати шкалу форми y = ax + b, щоб відредагувати оцінки. Він хотів, щоб середнє значення масштабних оцінок становило 95, а оцінка 100, щоб залишалася рівною 100.
- 4. Показати дані за допомогою діаграми "стовбур листя".
- 5. Відобразити дані за допомогою коробкового графіка.
- 6. Зробити висновок.

Математична модель:

Формула для Q_1 :

$$pos(Q_1) = (n+1)\frac{25}{100}$$

Формула для Q_3 :

$$pos(Q_3) = (n+1)\frac{75}{100}$$

Формула розрахунку порядкового номера n для заданого процентиля P:

$$n = \left\lceil \frac{P}{100} N \right\rceil, 0 < P \le 100$$

Формула пошуку середнього квадратичного відхилення:

$$S_x = \sqrt{S_x^2(x)}$$

Формула пошуку стандартного відхилення:

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^{n} (x_i - x_{cp})^2}{n-1}}$$

Для зміни середнього значення за лінійною трансформацією використовувалась формула:

```
y = ax + b,
Де: 100 = 100a + b
New Average = Mean + b
```

Для побудови коробкового графіку використовувалась бібліотека matplotlib мови програмування python.

Псевдокод алгоритму

Пошук картелю:

```
START:
```

```
INIT QuartilePos = 0
```

IF pos equals 1

QuartilePos = (List.Size + 1) * (25/100)

RETURN List[QuartilePos]

ENDIF

ELSE IF pos equals 3

QuartilePos = (List.Size + 1) * (75/100)

RETURN List[QuartilePos]

ENDIF

END

Пошук порядкового номера п для заданного процентиля :

START

```
N = ((Percent * List.Size) / 100)
```

RETURN List[N]

END

Пошук дисперсії та середнього відхилення:

START

INIT Variation = 0

```
INIT Avarage = Avarage()
      INIT Tmp[]
      FOR from j = 0 to List.Size
            Tmp[j] = List[j]
      ENDFOR
      FOR from i = 0 to Tmp.Size
            Tmp[i] = (Tmp[i] - Avarage) ^ 2
      ENDFOR
      FOR from i = 0 to I Tmp.Size
            Variation += Tmp[i]
      ENDFOR
      Variation = Variation / Tmp.Size
      INIT Difference = Sqrt(Variation)
      RETURN Difference
Пошук стандартного відхилення:
START
      INIT Variation = 0
      INIT Avarage = Avarage()
      INIT Tmp[]
      FOR from j = 0 to List.Size
            Tmp[j] = List[j]
      ENDFOR
      FOR from i = 0 to Tmp.Size
            Tmp[i] = (Tmp[i] - Avarage) ^ 2
      ENDFOR
      FOR from i = 0 to I Tmp.Size
            Variation += Tmp[i]
      ENDFOR
      Variation = Variation / (Tmp.Size - 1)
      INIT Difference = Sqrt(Variation)
```

END

RETURN Difference

END

Задача про студентів:

```
START
       Avarage = Avarage()
      INIT Num = 95
       A = (100 - Num) / (100 - Avarage)
      B = Num - Avarage * A
      RETURN A, B
END
Код алгоритму:
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
using System.IO;
namespace Program
    class FileWork
        private string fileName;
        private string path =
@"C:\Users\oleks\Desktop\кну\теорвер\lab2\task_02_data\input_100.txt";
        private List<int> list = new List<int>();
        public FileWork()
        {
        public FileWork(string fileName)
            this.fileName = fileName;
        }
        public void Read()
            StreamReader streamReader = File.OpenText(path);
            string input;
            while ((input = streamReader.ReadLine()) != null)
                list.Add(Convert.ToInt32(input));
            streamReader.Close();
        public void Write()
            var stream = new FileStream(path + "test1.txt", FileMode.Create,
FileAccess.Write);
            var writer = new StreamWriter(stream, Encoding.GetEncoding(1251));
            list.Sort();
            foreach (int num in list)
            {
                Console.Write(num + " ");
            writer.WriteLine("\tRank\t\tX");
            for (int i = 0; i < list.Count; i++)</pre>
                writer.WriteLine($"\t{i + 1}\t\t{list[i]}");
            writer.WriteLine($"\nQ1: {Quartile(1)}\tQ3: {Quartile(3)}\tPercentile(90):
{Percentile(90)}");
```

```
writer.WriteLine($"\nMean Deviation: {MeanDeviation()}\tStandart Deviation:
{StandartDeviation()}");
            double[,] vs = Task3(95);
            writer.WriteLine(\$"\nAvarage: {Avarage()}\ty = {vs[0,0]}x + {vs[1,1]}");
            writer.WriteLine($"Stem\t|\tLeaf");
            for(int i = 0; i < list.Count; i++)</pre>
            {
                if (i != 0)
                {
                    if (list[i] /10 == list[i - 1] /10)
                    {
                         if (list[i] > 99)
                         {
                             writer.Write($", {list[i] % 100}");
                         }
                        else
                        {
                             writer.Write($", {list[i] % 10}");
                         }
                    }
                    else
                    {
                        if (list[i] > 99)
                        {
                             writer.Write($"\n{list[i] / 10}\t|\t{list[i] % 100}");
                         }
                        else
                         {
                             writer.Write($"\n{list[i] / 10}\t|\t{list[i] % 10}");
                         }
                    }
                }
                else
                {
                    if (list[i] > 99)
                    {
                        writer.Write($"{list[i] / 10}\t|\t{list[i] % 100}");
                    }
                    else
                    {
                        writer.Write($"{list[i] / 10}\t|\t{list[i] % 10}");
                }
            writer.Close();
        }
        private int Quartile(int pos)
            double quartile_pos = 0;
            if (pos == 1)
                quartile_pos = (list.Count + 1) * (25.0 / 100.0);
                return list[Convert.ToInt32(quartile_pos)];
            }
            else if (pos == 3)
                quartile_pos = (list.Count + 1) * (75.0 / 100.0);
                return list[Convert.ToInt32(quartile_pos)];
            }
            else
            {
                throw new IndexOutOfRangeException();
            }
        }
        private int Percentile(int percent)
            int n = ((percent * list.Count)/100);
```

```
return list[n];
        }
        public double Avarage()
            double sum = 0;
            foreach (int elem in list)
            {
                sum += elem;
            }
            return sum / list.Count;
        private double MeanDeviation()
            double variation = 0;
            double avarage = Avarage();
            double[] tmp = new double[list.Count];
            for (int j = 0; j < list.Count; j++)</pre>
            {
                tmp[j] = list[j];
            for (int i = 0; i < tmp.Length; i++)</pre>
                tmp[i] = Math.Pow((double)(tmp[i] - avarage), 2);
                variation += tmp[i];
            variation = variation / tmp.Length;
            double difference = Math.Sqrt(variation);
            return difference;
        private double StandartDeviation()
            double variation = 0;
            double avarage = Avarage();
            double[] tmp = new double[list.Count];
            for (int j = 0; j < list.Count; j++)</pre>
            {
                tmp[j] = list[j];
            for (int i = 0; i < tmp.Length; i++)</pre>
            {
                tmp[i] = Math.Pow((double)(tmp[i] - avarage), 2);
                variation += tmp[i];
            variation = variation / (tmp.Length - 1);
            double difference = Math.Sqrt(variation);
            return difference;
        private double[,] Task3(int num)
            double[,] result = new double[2,2];
            double avarage = Avarage();
            double a = (100 - num) / (100 - avarage);
            double b = num - avarage * a;
            result[0, 0] = a;
            result[1, 1] = b;
            return result;
        }
    }
}
Код побудови графіка:
```

```
import math
import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np
 = open('C:/Users/oleks/Desktop/кну/теорвер/ла61/task_01_data/input_100.txt', 'r'
```

```
values = []
for i in f:
    values.append(int(i))
values.sort()

plt.boxplot(values)
plt.savefig('boxplot')
plt.show()
```

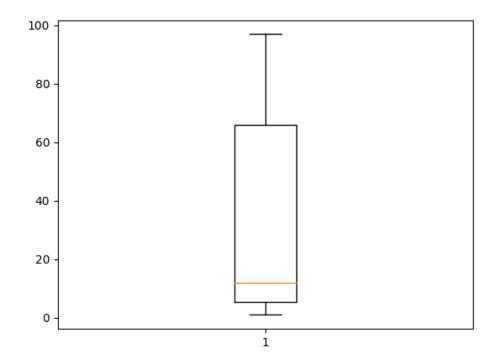
Випробування алгоритму:

Для перевірки запустимо програму на файлі, з 11 значеннями:

```
Rank
                 10
1
2
                 40
3
                 62
4
                 65
5
                 66
6
                 70
7
                 70
8
                 84
9
                 90
                 95
10
                 100
11
```

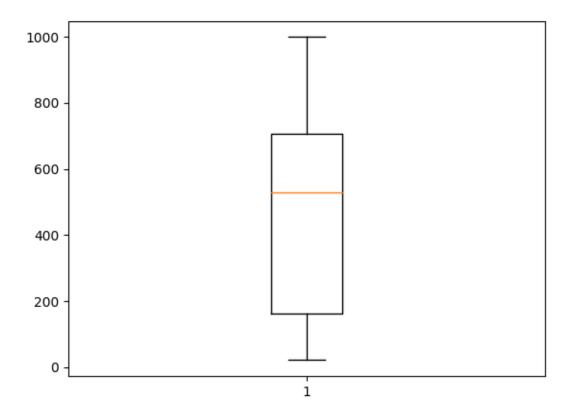
Q1: 65 Q3: 95 Percentile(90): 95

Mean Deviation: 24,6734038896974 Standart Deviation: 25,8776843139904

Результат роботи програми при вхідних даних розміром 100:

```
Q1: 38 Q3: 79 Percentile(90): 92
Mean Deviation: 25,3728050741276
                                        Standart Deviation: 25,4993535153927
Avarage: 58,3762376237624
                              y = 0,120123691722169x + 87,9876308277831
                Leaf
                0, 2, 4, 4, 5, 6, 6, 9, 9
1
2
                2, 2, 2, 2, 5, 5, 5, 6, 8
3
                1, 5, 5, 5, 6, 6, 8, 8
4
                1, 2, 4, 5, 6, 6, 7, 9
5
                0, 1, 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 6, 7, 8, 8
6
                0, 0, 1, 1, 1, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 8, 8, 9
                0, 0, 1, 3, 3, 6, 6, 7, 7, 7, 8, 8, 9, 9
7
8
               0, 1, 1, 2, 2, 2, 3, 3, 5, 7, 7, 8
               1, 2, 2, 4, 7, 7, 8, 9, 9
9
               0, 0, 0
10
```


Висновок:

Виконано завдання другої лабораторної роботи. Опановані навички використання на практиці набутих знань про лінійні перетворення та графічне зображення даних. Розроблена програма знаходить перший та третій квартиль, 90-ий процентиль, змінює розподіл з використанням формули у = ах + b, відображає дані за допомогою діаграми «стовбур-листя» та коробкового графіку.